

Kimlikli Kimlik

Gençlik
Dünyası'nın
parasız
ekidir

Okul, aile, çevre ve sorunlar yumağı

□ Bir söz vardır: Bilgi insanı yüceltir. Toplumdaki saygın yerini almak isteyen liseli gençler de bilgidan korkmamalıdır. Korkmazlarsa insanın insanlaşması ya da liseli gencin toplumdaki gerçek kimliğini bulması kolaylaşacaktır.

Mustafa Bulut

Arkadaşım Ali lise üçüncü sınıfta okuyor. Sevgi arkadaş da lise birinci sınıfta. Ben de lise ikinci sınıftayım.

Oğula birlikte gidiyoruz. Neler konuşuyoruz giderken? Neler düşünüyoruz kafamızda? Okulda bulduğlarımız bizi duyuyor mu?

Matematikle ilgilenir Ali. Fakat lisedeki matematik kitaplarının ve derslerinin ezber dayandığını, çok sıkıcı olduğunu söylüyor. Dersleri verimli hale getirmeli diyor.

Ya Sevgi? Sevgi de fen bilimlerine pek meraklıdır. Darwin'i, Einstein'ı, Pavlov'u sever. Fizik, kimya, biyoloji derslerinin o dahi bilimcileri gözardı ederek oluşturulmasını anlayamıyor. Evrim kuramının biyolojide devrim yaptığını, bu devrimden habersiz kalmanın mümkün olmadığını anlatmaya çalışıyor.

Ben mi? Ben edebiyata ve diğer sosyal bilimlere düşkünüm. Ama okulumuzun bana verdiği pek birşey yok. Hiçbirşey tam öğretmiyor okulumuzda. Ne İngilizce, ne tarih, ne de diğerleri.

Ne bekliyoruz biz üçümüz okulumuzdan? Verimli, bilimsel, gerçekçi ve çağdaş bir eğitim. Toplumsal yaşamı olumlu yönde etkileyecek, kültürel gelişimi ilerici bir rotada tutacak eğitim.

Biz acaba çok şey mi istiyoruz?

Eve gelmek yeniden eski limana yanaşmak gibi bir şey. Aile kimimiz için sevimli bir yuva, kimimiz için bir özlem, kimimiz için de çekilmez bir şey. Her şeyi yasaklayan bir aileye genç liseli tepki göstermesin mi? Ya da o gibi ailelerin bu yasaklamaların ardındaki anlayışlar araştırılmasın mı?

Ekonomik sorunların yerle bir ettiği aileler yok mu? Anne baba ayrı, çocuklar bir başka köşede, kendi acıları ile başbaşa. Genç liseli nasıl olacaktır ailesinin sorunlarından ayrı yaşayacak?

Bu noktada aile boyutunu aşan geniş yaklaşımlar gerekli değil mi? Toplumun etkilediği aile liseli genci de etkiler. Bu da lisenin, yaşadığı bunalmalardan ailesini sorumlu tutmasını gerektirmez mi?

Liseli genç eğer gerçekten sorunlarına çözüm bulmak istiyorsa ailesinin dışına çevirmeli bakışlarını. Toplumun

nabızın attığı damarlara. Belki de bu damarlara ulaşabildiği oranda kendi kimliğine kavuşacak.

Demek, liseli gencin kimliğini araması önce onun sorgulayıcı, yoklayıcı, kuşkucu bakışını gerekli kılar.

Sormanın suç olduğu bir toplumda liseli gencin bu çabası saygıdeğer değil midir?

Bize alışkanlıklarımızı kazandıran, kişiliğimizin belirlenmesinde belirleyici rol oynayan sadece ailemiz değil, çevremizdir aynı zamanda. Sinemaya gideriz, kitap okur, müzik dinleriz. Bizi cezbeden arkadaşlarımız vardır, onlar bizi etkiler. Sormak gerekir; çevremizin bizi olumlu yönde etkilemesi için bizim de onu et-

kilememiz gerekmez mi? Fakat böyle bir şey kalkışmak insanı öğrenmeye, bilgilenmeye, düşünmeye teşvik etmez mi? Neleri öğrenmeliyiz ki, çevremizdeki insanları geliştirerek mutlu kılalım? Ya da çevremizdekiler nasıl şeyler düşünmelidirler ki bizi geliştirip mutlu kılsınlar?

Sinemadan söz ettik. Sinemadan gerçekten zevk almak istiyorsak sinemayla ilgili yayınlarla başlamamız gerekir mi? Ya toplumsal çevremizi tanımak için, onun boyutlarını da aşarak dünyayı tanımak için sosyal, felsefi konulara ilgi duymamız gerekmez mi? Elbette bu zordur. Nereden başlamak gerektiğini bilemeyiz belki. Fa-

kat kim doğuştan bilgilidir ki? Bir yerlerden başlama cesareti bulamazsak, nasıl bilgiye, düşünceye ulaşacağız?

Bir söz vardır; bilgi insanı yüceltir. Toplumdaki saygın yerini almak isteyen liseli gençler de bilgidan korkmamalıdır. Korkmazlarsa insanın insanlaşması ya da liseli gencin toplumdaki gerçek kimliğini bulması kolaylaşacaktır.

Kimlik, böylesi bir korkusuzluğu, böylesi bir bilgiye samimiyetini bekliyor liseli gencin. Liseli genç "Kimlik"ten ne bekliyor? Asıl soru bu olmalı. Ben kendi adıma, bir liseli olarak "Kimlik"ten çok şey bekliyorum. Ama daha çok sizden.

ÇIKARKEN

Burası bizim.

Buradan seslenen biziz.

Biz liseliyiz...

Okulumuzda, arkadaşlarımızla, ailemize buradan sesleneceğiz. Dertlerimizi, sevinçlerimizi buradan duyurmaya gayret göstereceğiz. Yıllardan beri asker gibi yetiştirildik, hiç kimseye sesimizi duyuramadık. Halbuki ülkemizin gelecekte ulaşacağı yerin sorumluları biziz. Yaşayacağımız üç yıllık lise öğrencilik hayatımız, önümüzdeki bir ömür boyunca inşa edeceğimiz güzelliklerin, mutlulukların, çağdaşlığın temeli olacak.

Biz bu bilinçle yola çıkıyoruz ve herşeyin en iyisini yapmaya çalışacağımızı söylüyoruz.

Peki ne yapmalıyız?

Kitap okuyacağız, tiyatroya, sinemaya gideceğiz, sanatın her alanıyla ilgileneceğiz. Dünyamızın ve ülkemizin sorunları aynı zamanda bizim de sorunlarımız olacak. Araştıracacağız, öğreneceğiz ve paylaşacağız.

Ailemizle, okulumuzla ya da arkadaşlarımızla ilgili sorunlara her zaman ilk önce biz sahip çıkacağız. Kendi hayatımızla ilgili sorunları çözümlenebilmek için ilk önce biz çalışacağız.

Bilemediğimiz ya da çözemediğimiz konularda başvuracağımız ilk yerler kitaplarımız olacak. Hayatımızda güzeli, doğruyu, sevgiyi, yaşamayı öğreneceğiz ve öğrenmek için mücadele vereceğiz. Herşeyde birlikte, kol kola, kafa kafaya olacağız. Yola, kaybettiğimiz kimliğimizi bulabilmek için çıktık. Önümüzde aşmamız gereken bir yol ve engeller var. Buralardan geçebilmek için bize yardım edebilecek en büyük kuvvetler kitaplarımız ve beraberliğimiz olacaktır. Karşınıza bağımsız bir dergi olarak çıkmayı çok istiyorduk. Ama mali zorlukları aşamadık. Şimdilik tek yaprak olarak (Çek- Al) biçiminde çıkıyoruz. Desteğiniz Liseli Kimlik'in kalıcılığının teminatı olacaktır.

Ve yine; Burası bizim. Buradan seslenen biziz.

Biz çağdaş liseliyiz...

Dostluk ve sevgiyle

Liseli KİMLİK

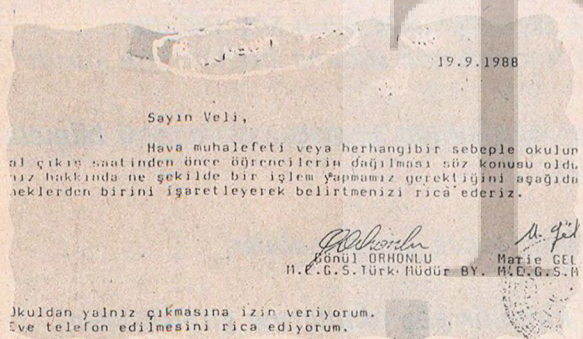
Arkadaşlar

Bizlerin gene bizlerden; yani sizlerden beklediklerimiz var. Bizim, yani sizin sesinizi duymak istiyoruz. Okullarımızdaki, ailenizdeki, çevrenizdeki ya da toplumumuzdaki karşılaştığımız sorunları dilerseniz mektup, dilerseniz haber, dilerseniz haber-yorum şeklinde bize ulaştırırsanız amacımız ulaşabileceğiz. Böylece genişleyebildiğimiz kadar genişleyeceğiz ve sesimiz o kadar büyük yankı yapacak. Eğer bu yayını bizim ise, bizim sesimizi duyuracaksa bir an önce kağıdı, kalemi alıp başlamanızı rica ediyoruz.

Ayrıca Laf Torbası köşemizde okullarımızda öğretmenlerimizin söylediği değerli sözleri de (!) yazmayı unutmanızı diliyoruz.

Liseli KİMLİK

Bir tuhaf belge, bir tuhaf yorum

Bir kız çocuğu-yok canım ne çocuğu çocukluğu mu kalmış bunun. Normal lisede okusa bu yıldan sonra üniversiteye başlayacak. Tam ergenlik, sorumsuz dönem. Öyleyse bir genç kız. Ne biliyorsun kız olduğunu ya... Okuldan vakitli vakitsiz çıkmışsa da bir gün... -Peki peki öyleyse bir ins... -Ne dedin sen? İyi duymadım seni. İnsan demeye çalıştın galiba. Ne insanı canım insan olacaksa hiç olmasın daha iyi- Doğru ya nereden çıkarımd şimdi insan. İnsan dediğin nefes alan, yemek yiyen, itaat eden, okula giden, çiş yapan, okuldan saatinde çıkıp saatinde evine dönen canlı yaratığın ötesinde bir olgudur. Onun sosyal yaşamı, arkadaşları, dostları ve pek müteber bir sevgilisi olur. İnsan olmak ne demek efendim. T.C.'nin fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür, namuslu bir kızının insan olması, okuldan erken çıkmış durumu olursa şöyle Taksim parkında bir çay içmesi, pırl pırl havayı gencecik ciğerlerine doldurması ve çevresindeki kıpır kıpır yaşama tanık olması ne demek? Hem ben gençlere güvenilemeyeceğini unutmamış bir an için kusura bakmayın. Bu genç milletinden herşey beklenir. Ya okuldan es kaza erken çıktığı bir gün birine gönül verip-te, hemen oracaktı ayaküstü fuhuş yapsa ya da bu hiç birşey değil. Doğru ya sonra bunlar da başımıza insan kesilirse kime emanet ederiz bu memleketi. İyisi mi biz bir madde daha ekleyelim.

-Okulda muhafaza edilip, turşusunun kurulmasını, gençliğinin ve insanlığının gözaltında bulundurulmasını rica ediyorum.-

Sınav sisteminde değişiklik

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Hasan Celal Güzel 19 Ekim'de yaptığı basın toplantısında üniversiteye giriş sınavının değiştirileceğini açıkladı. Yeni sisteme göre yapılan değişiklikler şöyle: Okullarını Haziran döneminde bitirenlerle, ilk üç dereceye girerek bitirenlerin orta öğretim puanları ek katsayılarla çarpılacak. Her lise mezununun orta öğretim başarı puanının hesaplanmasında, daha önce orta öğretim başarı puanı ile çarpılan % 25'lik oran % 30'a çıkarıldı. Bu puan ÖSS'ye eklenecek. Okullarını Haziran döneminde bitiren lise öğrencilerine % 20'lik bir avantaj sağlanacak. Buna göre normal mezunların % 30 ile çarpılan başarı ortalaması % 50 ile çarpılacak. Çı-

kacak puan ÖSS puanına eklenecek. Okullarını ilk üç derece ile bitiren öğrencilerin başarı puanı hesaplanırken % 30'luk bir artırımla % 70 ile çarpılarak belirlenecek. Ve ÖSS puanına eklenecek. Öğrenci yerleştirme sınavında ise her öğrencinin başarı puanı hesaplanırken % 70 ile çarpılan orta öğretim başarı puanı, % 80 ile çarpılacak ve ikinci basamak puanı olan ÖYS puanına eklenecek. Öğrenciler Haziran mezunu ise başarı puanları % 30'luk bir artırımla % 110 ile çarpılacak, bu rakam ÖYS puanına eklenecek. Liseyi ilk üç derece içinde bitiren öğrencilere ayrıca % 30'luk bir avantaj sağlanacak. Bu öğrencilerin başarı puanları orta öğretim

başarı ortalamaları % 140 ile çarpımından elde edilecek. Bu puanda ÖYS puanına eklenecek.

Yeni sınav sisteminde geçmiş dönemde uygulanan yabancılık dil testlerinden alınan puanların genel ortalamaya katılması uygulamasından vazgeçiliyor. Yeni uygulamada, yabancı dil testlerinin sonuçları üniversiteye başlayan öğrencilerin düzeylerinin belirlenmesinde kullanılacak.

Bu arada bu uygulamadan beklemeliler, dışarıdan girilen ve eski mezunlar yararlanamayacaklar, bu da yaklaşık 400 bin gibi bir kitle demek oluyor. Ne kadar iyi bir düzenleme değil mi?

Güzel günler

İlk, orta, lise ve yüksek okulların açılması ile birlikte öğrenciler dert günleri yaşamaya başlıyorlar. Üniversite ve kolej giriş sınavları ile başlayan bu günler, bütünlüme imtahanları, harçlar, kayıt günleri, imtahanların sonuçları, yapılan hatalar, yeni çıkarılan fakat kimsenin tam olarak bilemediği Milli Eğitim

Bakanlığı kararları, okul masraflarının yüksekliği, öğretmen, okul yetersizliği, sınıfların kalabalıklığı, arandılar her kitabın bulunamaması diye sürüp giderken tüm bu hengame arasında okullar açıldı. Yıllardan beri süre gelen bu dertler zinciri iktidardaki hükümetimizle ileride de süreceğe benzer.

Yak bi cigara

Lise öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada, erkeklerin dörtte birinin, kızların ise onda birinin sigara içtikleri belirlendi.

Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Başkanı Yard. Doç. Dr. Orhan Doğan ve ekibi tarafından Ankara ve Sivas'taki çeşitli liselerde, yapılan araştırmaya göre, erkek lise öğrencilerinin yüzde 26,5'i, kız öğrencilerinin de yüzde 10,5'i sigara içiyor. Sigara içme oranının sınıf büyüdükçe yükseldiği belirlenen araştırmada, ortaokul son sınıf öğrencileri arasında yüzde 5,17 olan sigara içme oranının, lise son sınıflarda yüzde 24,06'ya çıktığı görüldü.

Araştırmada, lise dengi okullarda, normal liselere göre daha fazla sigara içildiği, bu okullardaki erkek öğrencilerin yüzde 48'inin, kız öğrencilerin de yüzde 28'inin sigara içtikleri saptandı.

Araştırmada, sigaraya başlamada tehlikeli yaş sınırnın 13 olduğu ve sigara içenlerin yüzde 80'inin bu yaşta alışkanlık kazandıkları da belirlendi.

Araştırma sonuçlarına göre, sigaraya başlamayı önlemede en önemli etkeni sosyal etkiler oluşturuyor.

LAF TORBASASI

Size bir okur üferim yamursunuz, o zaman görürsünüz.

Mehmet Yavuzcan
Din Bilgisi Öğr.

Kıldı keramet olsaydı keçi milyarder olurdu.

Mustafa Öztürk
Beden Eğt. Öğr.

Dayak öğrenciye ödülüdür.

Mehmet Özdil
Fizik Öğr.

Allah bütün canlı varlıkları horozlar ve tavuklar diye kesin çizgilerle birbirlerinden ayrı varlıklar olarak yaratmıştır, bunda mutluluğu arayın. Ne

tavuklaşan horoz ne de horozlaşan tavuk olmayın. Ve bilhassa bunlara yaklaşmayın.

Em. Alb. Muhsin Dişcioğlu
Milli Güvenlik Öğr.

On dakikalık tenefüs size fazlasıyla yetiyor, o yüzden sınıfta hiç kimildamadan ders dinleyin.

Lütfiye Işık
Biyoloji Öğr.

Psikologlara sorun söylesinler kopya çekmek en adi suçtur.

Mehmet Pekcan
Tarih Öğr.

Ben hayvanları seven öğren-

cileri severim ama sizi sevmiyorum çünkü başınızda bit yok.

Nuri Duyar
Kimya Öğr.

Tuvaletlerin duvarlarında kırmızı kırmızı lekeler oluşmaya başlayacaktır. Sonra sizde o ellerinizle elma yersiniz.

İbrahim Can
Fizik Öğr.

Kadın ayakkabı gibidir, kullanılır, kullanılır sonra değiştirilir.

Aytekin Ağca
Elektroteknik Öğr.

İşte Meslek Liseleri

Ben Yıldırım Beyazıt Endüstri Meslek Lisesi Elektrik bölümü öğrencisiyim. 1986-1987 öğretim yılında bütün Türkiye genelinde meslek liselerinde bir uygulama başlatıldı. Öğrencilerin okulunda öğrendiği meslek derslerini pratikte de kullanabilmesi için stajyer olarak resmi ya da özel kuruluşlarda çalışma şeklindeydi. Böylece öğrenciler teori olarak okullarında öğrendiklerini pratikte de uygulamaya bileceklerdi. Tabii ki bu da işin teorisi, gelin bir de pratiğine bakalım. 1986-1987 öğretim yılında stajyerlik için bazı derslerimiz uygulamadan kaldırıldı. Bu sayede haftanın iki günü okulda ders, üç günü ise stajyerlik yapabilecektik. Bundan sonra stajyerlik için gerekli işlemleri yapmaya başladık. Bu işlemlerde sağlık kontrolü, staj için geçeceğimiz kurumda sigorta işlemlerimiz, o kurumda stajyer öğrenci olarak çalıştığımızı dair bazı belgeler hazırlandı ve o belgeleri imzaladık. Bu sırada çalışacağımız kurum ile okulumuz arasında bizim görüşümüz alınmadan bir sözleşme imzalandı. Şartlara göre stajyer öğrencinin bir ay boyunca çalışması sonucunda maaş olarak ücretin % 30'u kadar bir maaş alabilecektik. Sonunda ben ve bazı arkadaşlarım PTT, TEK, DDY, Gaz Maske gibi kurumlara yerleştirildik. Yeni işyerlerimizde pratik bazı şeyler öğrenebiliriz diye buna seviniyorduk da. Fakat çalışmaya başladıkten kısa süre sonra sevinmemizin ne kadar yersiz olduğunu öğrendik. Biz bir stajyer öğrenci olarak değil de bir odacı gibi temizlik işlerinde kullandılar. Arada sırada kendi çabalarımızla teknisyenleri zorlayarak bir şeyler öğrenebiliyorduk. Karşılaştığımız bu sorunları işyeri sorumlularına söylediklerimizde, bize bir şey söylemeyeyp

okulumuzla bağlantıya geçiyorlardı. Öğretmenlerimiz kimi zaman da bu olayları göz ardı etmemizi istiyorlardı. Bu olaylar ve çelişkilerin sürüp gittiği 1986-1987 öğretim dönemini böylece bırakıp devam edelim. Bu sene sınıfta kaldım ve bir ara okulumuzun müdürüne giderek okula devam edeyim mi diye sordum. Okullar açılalı üç hafta olmuştu ama ben ve benim gibi olan arkadaşlar halen staja başlayamamıştık. Bunun üzerine bir kaç arkadaşla beraber müdürümüze güvendiğim ve ileride de herhangi bir sorunum çıkarmaması için onun dediğini yaptım. Aradan bir iki hafta geçtikten sonra, stajyer olarak çalıştığım yerden beklemeli olarak kaldığım için işime son verildiğini öğrendim. Bir yıl boyunca bölümümden ilgisiz bir yerde çalıştım. Haziran ayında da beklemeli sınavları-

mi vererek bir üst sınıfa geçtim. Artık üçüncü sınıfa geçtim, okullar açıldı okuluma ve stajıma devam edebileceğim diye seviniyordum. Nihayet okullar açıldı ve lise üçüncü sınıfa başladım. Yeni dönemde tekrar staja nasıl başlayacağımı, okulumuzun bu konuda neler yapacağını bilmiyordum. Okullar açılalı üç hafta olmuştu ama ben ve benim gibi olan arkadaşlar halen staja başlayamamıştık. Bunun üzerine bir kaç arkadaşla beraber müdürümüze güvendiğim ve ileride de herhangi bir sorunum çıkarmaması için onun dediğini yaptım. Aradan bir iki hafta geçtikten sonra, stajyer olarak çalıştığım yerden beklemeli olarak kaldığım için işime son verildiğini öğrendim. Bir yıl boyunca bölümümden ilgisiz bir yerde çalıştım. Haziran ayında da beklemeli sınavları-

sene stajımı yaptığım PTT Telefon Baş Md.'deki ilgili makama gittim, staj yapmak istediğimi belirttim. Bana cevapları kontenjanlarının dolduğu, okulumuz tarafından onlara 200 kişilik liste verildiğini, bu listede beklemeli öğrencilerin bulunmadığı şeklindeydi.

O gün doğru okulumu gittim. Okula vardığımda bahçede arkadaşlarımla karşılaştım, onların durumunun da benimkinden hiçbir farkı yoktu. Bunun üzerine okul müdürümüze gitmeye karar verdim. Kendisini bulduğumda okul müdürümüz öğretmen arkadaşları ile derin bir şekilde sohbet etmekteydi. Yanına yaklaşarak usulca kendisiyle konuşmam gerektiğini söyledim, bana dışarı çıkmama, kendisinin ise birazdan geleceğini söyledi. Dışarı çıktuktan yarım saat sonra müdürümüzde dışarı çıktı, ona staj için çalışacak yer bulamadığımızı söyledim ve bana yardım etmesini istedim. Okul müdürümüz bana bütün yerlerin dolu olduğunu bu yüzden bir süre beklemem gerektiğini söyledi. Bunun üstüne PTT'de konuştüğüm kişiden öğrendiklerimi söyledim. Bunun üzerine müdürümüz bana hangi bölümde olduğumu sordu ona elektrik bölümünde olduğumu söyleyince de PTT tarafından elektrik bölümü öğrencisi alınmadığını sadece telekomünikasyon bölümü öğrencilerinin alındığını söyledi. Müdürümüz beni başından savmak için böyle söylemişti, PTT'ye alınan 200 öğrencinin yarısı elektrik, yarısı da telekomünikasyon bölümünden alınmıştı. Şu an ben ve birkaç arkadaşım başta geziyoruz.

Yıldırım Beyazıt Endüstri Meslek Lisesi Elektrik Bölümünden Bir Öğrenci

leri zorunlu olmaktan çıkarıldı.

Biz öğrenciler yalnızca bir tanesini seçebileceğiz, ayrıca öğrenciler branşlarına ayrılacaklar. Seçtiği branşı ilgilendirmeyen dersleri de seçmeli olarak alabilecek. Sonuçta eğitim "yaparıcı" bir anlayışa teslim oluyor. Eğitimin ezberci içeriği, gerici niteliği değişmiyor, pekiştiriliyor. Ne yapacağımızı, ne yaptığımızı bilmeyen kafalar yaratılmaya çalışılıyor.

"Branş" seçiminden söz edilirken, öğrencilere bu seçimi yapabilmeleri için gerekli bilgiler verilmiyor. Bu durumda belirleyici ailelerin tercihleri, lise yıllarının hevesleri vs. etkenler oluyor.

Fen dalını seçen öğrenci, felsefe bilmesede olur, mantığın hakim olduğu bir eğitim sisteminde öğrencinin kendisini yetiştirilmesi bekleniyor. Sonuçta kendini tanımayan öğrencinin dünyayı tanıması da sınırlanıyor.

İLLE DE SANAT

Her yeni gün yeni bir başlangıçmışcasına selamlanmalı; öylesine dolu, umutlu. Yaşamak bir sanat olarak algılanmalı ...

Necati Yıldırım

Köydeydim, şehirdeydim ve özellikle de öğrenciydim. Yani sıralarda dirsek çürüten, hep asalak, salt tüketici görülen ama yine de en çok umut vaadeden, henüz reşid olmamış omuzlarına koca bir gelecek yüklenen, ben... Ülkemin bilmem hangi lisesine belki adam olur kaygısıyla kaydedilen, bilmem kaç no'lu bilmem kim, uzun girişin kısası sizlerden biri, kendi halinde bir lise. Farkındaysanız adımı söylemedim. Nasıl olsa kimsenin bu gibi ayrıntılarla ilgilendiği filan yok. Olsa olsa karakaplı Cimcoz not defterlerinde, minicik bir vesikalık fotoğrafın altına yazılmış birer numaradan başkaca bir şey değil adımı, sanımız, kimliğimiz. Oysa ben daha fazla birşeyleri ifade etmek istiyordum. Varolduğumu hissedebilmek, yaşamda belirleyici olabilmek, en azından kendi yaptımında ve giderek çevremde, tüm insanlarla birlikte. Peki bu naçiz, insan olabilmek dileğimi nasıl gerçekleştirebilirim? Bu soruya dikkat buyrun lütfen,

bir yol da kendinize sorun!.. "İnsanı insan kılan değerlerden ne kadar nasiplenebiliyoruz? Okula girişteki içtimalarda, ancak tepeden bakıldığında seçilebilen kara bir kafadan başka neyim? Neden yaşıntıma yepyeni, farklı pencereler açmıyorum, açamıyorum?" sorun kendinize! Bu çok önemli.

Bir anlam olmalı. Ve hiçbir insan asla, her sabah yatağında bir önceki günkü gibi kalkmamalı. Her yeni gün yeni bir başlangıçmışcasına selamlanmalı, öylesine dolu, umutlu. Yaşamak bir sanat olarak algılanmalı. Tıpkı dizelere gebe bir şairin kıvrınmaları, tualinin başında ressamın heyecanı, yazarın anlatırken, beyaz kağıtları üzerinde danseden parmaklarının coşkusu, yontucunun eseri karşısında duyduğu gurur ve doyum, tiyatrocunun göstermek için giriştiği kutsal kavgaya gibi bir anlamı olmalı yaşamın. İşte benim cevabım bu dostlar "Yaşamın sanatçısı olabilmek". Ama insan bir kere sormaya başladı mı arkası geliyor: "Peki şimdi ben bir yaşam sanatçısı olmayı nasıl beceriyim?"

Bunca zamandır lisede edebiyat dersi görürüm; daha bir gün olsun işlediğimiz bir tek konu çıkmadı ki beni okumaya, edebiyattan zevk almaya itsin. Mübarekler öyle bir program hazırlamışlar ki tüm parçalar en ağır, en yaşımıza uymayan ve uzmanlık isteyen eserlerden oluşuyor. Gel de edebiyatı sev. Bir de hoca gelip de sınıfa "Okumuyorsunuz çocuklar" demiyor mu... Edebiyat güzeldir oysa. Hele bir de başından başlayıp işe, yavaş yavaş içine gireriz mi, tadına vârdınız mı öykünüzün, romanın, şiirin, deneminin artık ömür boyu kurtulamayacağımız güzel bir hastalık edinmişsinizdir. Vefaldır da, çok şey verir, hiç şey alır. Her okuduğunuz eser bir delik daha açar karanlık kutunuza. Önceleri gözünüzü kamaşır ve giderek ışığın büyüü alır bunun yerini. Yaşadığımızı hissedersiniz. Çünkü kanlı canlı yaşamın ta kendisidir edebiyat. Artık sınırsız bir dünyanız var. "Hem hiçbir şey kazanmasanız bile konuşacak bol bol konunuz olur fena mı?" Anlayacağınız sorunun doğurduğu sorunun altına "yine sanat" yanıtını yapıyorsunuz. Ve -belki bana en yakın olduğu için- edebiyat diyorum. Siz resim deyin, müzik deyin ne dersiniz deyin. Ama mutlaka sanat deyin!..

MOR KÜLHANI

1. Şiirimiz karadır abiler

Kendi kendine çalan bir davul zurna
Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan
Taşınır mal helalarında kara kamunun
Şeye dar pantolonlu kostak delikanlıların şiiridir

Aşk örgütlenmektir bir düşünün abiler

2. Şiirimiz her işi yapar abiler

Valde Atik'te Eski Şair Çıkamazı'nda oturur
Saçları bir sözle örülür bir sözle çözülür
Kötü caddeye düşmüş bir tazenin yakın mezarlıkta
Saatlerini çikarmış yedi dala gerilmesinin şiiridir

Dirim kısa ölüm uzundur cehennette herhal abiler

3. Şiirimiz gül kurutur abiler

Dönüşmeye başlamış Beşiktaşlı kuşçu bir babanın
Taşınmaz kum taşır mavnalarla Karabiga'ya kaçan
Gamze şeyli pek hoş benli son oğlunu
Suriye hamamında sabuna boğmasının şiiridir

Oğullar oğulluktan sessizce çekilmesini bilmelidir abiler

4. Şiirimiz erkek emzirir abiler

İlerde kimbilir göz okullarına gitmek ister
Yanık karamelalar satar aşağısı kesik kör bir çocuğun
Kinleri henüz tüfek biçimini bulamamış olmakla
Tabanlarına tükürerek atış yapmasının şiiridir

Böylesi haftalık resimler görür ve bacaklanır abiler

5. Şiirimiz mor külhanidir abiler

Topağacıdan apartmanlarda odası bulunamaz
Yarısı silinmiş bir ejderhanın düzüşüm üzre eylemde
Kıralık bir kentin giriş kapılarına kara kireçle
Şairlerin ümüğüne çökerken işaretlenmesinin şiiridir

Ayıptır söylemesi vakitsiz Üsküdarlıyız abiler

6. Şiirimiz kentten içeridir abiler

Takvimler değiştirilirken bir gün yitirilir
Bir kent ölümünün denize kayar dragomanlarıyla

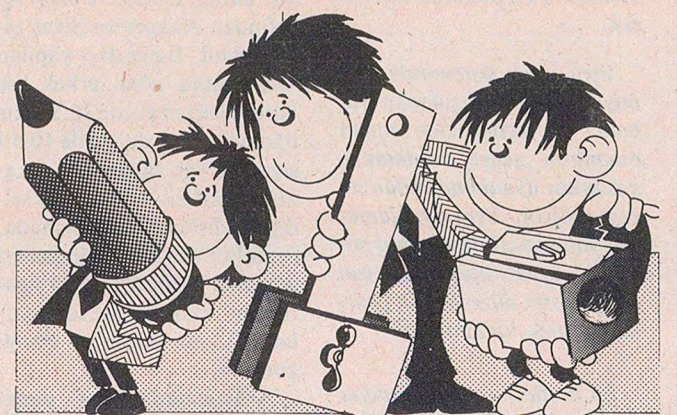
Düzayak çivit badanalı bir kent nasıl kurtulur abiler

Ece Ayhan

Zekai Baytöre

Türkiye gibi ülkelerde, her eğitim formu söz konusu olduğunda yakınılan konulardan birisi eğitimin ezberci düzeyde kaldığı ve pratikten kopuk olduğudur. Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana bir çok denemelere rağmen bugünkü eğitim sistemi hâlâ ezberci olma, pratikten kopuk olma suçlamalarından kurtulamamıştır. Biz öğrencilere lüzumsuz ezberci bilgiler verildiği savıyla yapılan yeni düzenlemeler, gerçekten eğitim sistemini cumhuriyetin ilk yıllarında olduğu gibi bir yeni eğitim felsefesi altından pratikte bütünleştirmek değil, eğitimi sulandırmak, yozlaştırmak yönünde yapılan yeniden düzenlemelerdir. Okullarımızın sorunu teori ile pratik arasında seçme sorunu değildir. Temel sorun, iyi ya da kötü okul olma sorunudur. İyi okul hem teorik alanda,

Müneccim olma yolunda adım adım

hem pratik alanında iyi olabilir. Bu ikisi arasında seçme yapılarak iyiye ulaşmak mümkün değildir. Ancak ikisi birlikte olduğunda iyi bir okul

olabilir. "Eğitim reformu" adı altında yapılan değişikliklerle, haftalık ders saatleri azaltıldı, sosyoloji, mantık ve felsefe ders-